

Sygn. akt XV C 1692/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agata Wojciszke

Protokolant: staż. Justyna Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2013 r. na rozprawie w Gdańsku

sprawy z powództwa(...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko Ł. P.

o zwolnienie spod egzekucji

I. zwalnia spod egzekucji ruchomości ujęte w protokole zajęcia ruchomości z dnia 5 lipca 2012 sporządzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym wK. J. B. w sprawie Km (...) pod pozycjami: 13 oraz 24-32: kserokopiarkę (...), wycinarkę(...), sztaplarkę (...), koparkę (...) rok produkcji (...), koparkę (...), wiertarkę typu (...) rok produkcji (...), tokarkę rok budowy (...), migomat (...) (...), frezarkę rok budowy (...) i wagę samochodową najazdową (...)

II. zasądza od pozwanego Ł. P. na rzecz(...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 7.985 zł (siedem tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 23 sierpnia 2012, skierowanym przeciwko Ł. P.,(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniósł o zwolnienie spod egzekucji:

- kserokopiarce (...) - pozycja nr (...) w protokole zajęcia,
- wycinarki do asfaltu(...) - pozycja nr (...) w protokole zajęcia,
- sztaplarki (...) - pozycja nr (...) w protokole zajęcia,
- koparki (...), rok produkcji (...) - pozycja (...) w protokole zajęcia,
- koparki (...) - pozycja nr (...) w protokole zajęcia,
- wiertarki typu (...), rok produkcji (...) - pozycja nr (...) w protokole zajęcia,
- tokarki, rok produkcji (...) - pozycja nr (...) w protokole zajęcia,
- migomatu(...) (...) - pozycja nr (...) w protokole zajęcia,
- frezarki, rok produkcji(...) - pozycja nr (...) w protokole zajęcia,

- wagi samochodowej najazdowej (...) - pozycja nr(...)w protokole zajęcia,

zajętych w dniu 5 lipca 2012 w toku czynności prowadzonych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. J. B. w sprawie Km (...) oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wskazał, że z wniosku pozwanego wszczęta została w dniu 5 lipca 2012 egzekucja z ruchomości przeciwko Z. H., w toku której doszło do zajęcia będących przedmiotem żądania pozwu ruchomości znajdujących się w biurach powoda dzierżawionych od dłużnika w W.; ruchomości te powód nabył w dniach 2 i 3 lipca 2012. Po zawiadomieniu, w dniu 24 lipca 2012, o dokonany zajęciu, listem z dnia 14 sierpnia 2012 powód zwrócił się do pozwanego o zwolnienie zajętych przedmiotów spod egzekucji, dołączając do wezwania faktury zakupu. Mimo tego pozwany nie zwolnił przedmiotów stanowiących własność powoda spod egzekucji, przesłał jedynie pismo, z którego wynika, iż stanowisko w tej sprawie zajmie do dnia 27 sierpnia 2012. W ocenie powoda jest to element strategii procesowej pozwanego, bowiem termin z art. 841 § 3 kpc upływa powodowi z dniem 24 sierpnia 2012.

Powód wniósł też o udzielenie zabezpieczenia dochodzonego przez niego roszczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego; postanowieniem z dnia 15 października 2013, prawomocnym od dnia 30 października 2012, wniosek powoda został uwzględniony; postanowieniem z dnia 1 lutego 2013 Sąd oddalił wniosek pozwanego o uchylenie udzielonego zabezpieczenia.

W odpowiedzi na pozew z dnia 28 listopada 2012 Ł. P. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż jest wierzycielem Z. H., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) na terenie W., na którym znajduje się siedziba powoda. Prezesem zarządu powoda jest brat Z. H.-J. H., a on sam współnikiem i prokurentem spółki. W dniu 5 lipca 2012 w czynnościach egzekucyjnych zajęcia ruchomości uczestniczył, obok wierzyciela, Z. H., który oświadczył, że część ruchomości należy do powoda. Jako prokurent powoda już w tym dniu powziął wiadomość o dokonany zajęciu, zatem miesięczny termin do wystąpienia z pozvem rozpoczął bieg w dniu 6 lipca 2012, tym samym skierowanie sprawy do sądu powinno nastąpić najpóźniej 6 sierpnia 2012. Argumentacja powoda, że o zajęciu został zawiadomiony w dniu 24 lipca 2012, zatem skierowanie pozwu w dniu 23 sierpnia 2012 nastąpiło w terminie, nie zasługuje na uwzględnienie.

Dodatkowo w ocenie pozwanego w dniu zajęcia powód nie posiadał jeszcze faktur, uzyskał je dopiero w sierpniu i wtedy przesłał pozwanemu - faktura nr(...)nosi wyraźne ślady poprawiania, co jest niedopuszczalne, w razie pomyłki winna zostać wystawiona nota korygująca, co nie miało miejsca. Pozwany uważa, że Z. H. działał, jako dłużnik pozwanego, z zamiarem pokrzywdzenia wierzyciela i żeby nie narazić się na taki zarzut, dokonał fikcyjnej sprzedaży ruchomości najpierw do firmy(...), która następnie sprzedała je powodowej spółce. Gdyby istotnie Z. H. w momencie zajęcia nie był właścicielem spornych ruchomości, to nic nie stało na przeszkodzie, by przedłożył komornikowi fakturę ich zbycia, zdaniem pozwanego nie uczynił tego, gdyż w dniu zajęcia był nadal właścicielem spornych ruchomości. Pozwany kategorycznie stwierdził, że maszyny i urządzenia, których zwolnienia spod egzekucji domaga się powód, nigdy nie zmieniły swego miejsca położenia w W. i w dniu wytoczenia powództwa nadal się tam znajdowały.

Pozwany, mimo prowadzenia przeciwko Z. H. egzekucji od lutego 2012, z zasądzonej kwoty 126.775,99 zł otrzymał jedynie kilka tysięcy; powództwo nie zasługuje w tej sytuacji na uwzględnienie nie tylko z powodu przekroczenia terminu do wystąpienia z nim, ale także z powodu działania dłużnika z wyraźnym pokrzywdzeniem wierzyciela.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Pozwany Ł. P. uzyskał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym przeciwko Z. H. opiekujący na kwotę 126.775,99 zł, został on opatrzony w dniu 30 stycznia 2012 klauzulą wykonalności i na tej podstawie pozwany wszczął przeciwko dłużnikowi egzekucję prowadzoną przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w K. J. B. w sprawie KM (...).

W dniu 5 lipca 2012 doszło do zajęcia, jako znajdujących się w posiadaniu dłużnika, szeregu ruchomości, w tym kserokopiarki (...), wycinarki do asfaltu (...), sztaplarki (...), koparki (...), rok prod. (...), koparki (...), wiertarki typ (...) (...), rok produkcji (...), tokarki, rok produkcji (...), migomatu (...) (...), frezarki, rok produkcji (...), wagi samochodowej najazdowej (...), wymienionych w protokole zajęcia pod pozycjami (...) oraz (...). Obecny podczas dokonywania zajęcia dłużnik oświadczył, że część zajętych ruchomości stanowi własność (...) Spółki z o.o. w W., na co przedstawi stosowne dokumenty; zajęte ruchomości pozostawiono we władaniu dłużnika, oddając je pod jego dozór, co dłużnik potwierdził swoim podpisem na protokole zajęcia.

/okoliczności bezsporne, potwierdzone:

- nakazem zapłaty z 22 XII 2011 - k. 51,
- postanowieniem z 30 I 2012 - k. 52,
- informacją z 1 X 2012 - k. 27,
- protokołem zajęcia ruchomości z 5 VII 2012 - k. 6-7/

Dokumentami potwierdzającymi prawo własności powoda co do wymienionych ruchomości były, między innymi: faktura nr(...) z dnia 2 lipca 2012 potwierdzające nabycie przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w E. od Z. H. - między innymi - wagi samochodowej(...), koparki (...) (...), rok produkcji (...) i koparki (...) oraz faktury VAT nr(...) z dnia 2 lipca 2012 i (...) z dnia 3 lipca 2012, potwierdzające nabycie przez powoda od spółki (...) kserokopiarki(...), maszyny do wycinania asfaltu(...), wózka widłowego - sztaplarki (...), koparki (...), rok produkcji (...), koparki (...), (...), (...) wiertarki (...) (...), rok produkcji (...) (za łączną cenę 49.464,45 zł) oraz tokarki, rok produkcji (...), migomatu(...), frezarki rok produkcji(...) i wagi samochodowej (...) (za łączną cenę, z pozostałymi nabytymi ruchomościami, 66.512,25 zł).

Na ostatnie z wymienionych faktur powołał się działający w imieniu powoda prezes jego zarządu J. H. w kierowanym do pozwanego piśmie z dnia 9 sierpnia 2012, w którym wezwał pozwanego do zwolnienia spornych ruchomości spod egzekucji. W odpowiedzi na powyższe pozwany, w piśmie z dnia 16 sierpnia 2012, poinformował, że sprawa jest wnikliwie badana przez Komornika i jego pełnomocnika, wobec czego odpowiedzi udzieli do dnia 27 sierpnia 2012.

Dowód: - faktury VAT nr (...) - k. 142, 143,

- faktury VAT nr(...) - k. 11, 12,
- pismo powoda z 9 VIII 2012 - k. 8,
- pismo pozwanego z 16 VIII 2012 - k. 10.

W dacie dokonania spornego zajęcia, podobnie jak w dniu złożenia pozwu i odpowiedzi na pozew oraz w dniu 31 stycznia 2013, dłużnik pozwanego, Z. H., figurował w Krajowym Rejestrze Sądowym jako prokurent powoda, prezesem zarządu którego był jego brat, wskazany wyżej J. H.. Konflikt pomiędzy braćmi (do którego doszło na tle nieuprawnionego - w ocenie J. H. - udzielenia poręczenia przedsiębiorstwu Z. H. w imieniu powoda przez działającego jako jego prokurent Z. H.) doprowadził jednak do odwołania prokury już w dniu 30 czerwca 2012.

Dowód: - odpis KRS powoda - k. 13-16, 53-59, 80-82,

- zeznania Z. H. - k. 120-121,
- przesłuchanie J. H. - k. 121,
- protokół przesłuchania M. K. w sprawie Ds 2705/12 Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie - k.152-153,

- pozew w sprawie IX GC 446/13 (pierwotnie XV C 1569/12) Sądu Okręgowego w Gdańsku - k. 131-134.

Zawiadomienie o dokonanych zajęciach spornych ruchomości doręczone zostało powodowi, na adres jego siedziby, w dniu 24 lipca 2012. Nic nie wskazuje na to, by obecny przy dokonaniu zajęcia w dniu 5 lipca 2012 Z. H., mimo odwołania prokury w dniu 30 czerwca 2012, wobec niewykreślenia go jednak z Krajowego Rejestru Sądowego, działał jako prokurent powoda i przekazał spółce zawiadomienie o dokonanych zajęciach.

Dowód: - potwierdzenie odbioru z 24 VII 2012 - k. 155,

- zeznania Z. H. - k. 120-121,

- przesłuchanie J. H. - k. 121.

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przedłożone dokumenty, zeznania świadka i przesłuchanie powoda w charakterze strony, które to dowody spójnie odzwierciedlały badane okoliczności. W ocenie sądu pozwany nie podważył również w świetle przepisów art. 245 i 253 kpc dokumentów w postaci faktur dokumentujących przejście własności spornych ruchomości z będącego jego dłużnikiem Z. H. na spółkę (...)i ze spółki (...) na powoda. Jakkolwiek zeznania pozwanego były przy tym również spójne i logiczne, nie wniosły wiele w zakresie istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności faktycznych. Należy podkreślić przy tym, że pozwany nie podważył umów sprzedaży spornych ruchomości jako czynności prawnych zdziałanych z pokrzywdzeniem wierzyciela; nie wykazał także, by umowy te były pozorne - same przypuszczenia pozwanego czy nawet jego przesłuchanie, z wywiedzeniem przez pozwanego wniosków pozostających w sprzeczności z zeznaniami wszystkich uczestniczących w tych czynnościach stron, nie wystarczają do podważenia ich ważności. Przeprowadzanie dowodu z akt powoływanych spraw karnych, skoro nie doprowadziły do ustalenia czynów, prawomocne ustalenia co do popełnienia których wiązałyby Sąd, było zbędne w zakresie przekraczającym powołane faktury i protokół zeznań świadka M. K..

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że roszczenie powoda zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 841 kpc osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa (§ 1); powództwo można wnieść w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych (§ 3).

Powództwo o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji stanowi środek merytorycznej obrony osoby trzeciej, której prawa zostały przez egzekucję naruszone. Powództwo ekscydencyjne, w przeciwieństwie do powództwa opozycyjnego, nie jest ukierunkowane na zwalczanie tytułu wykonawczego, ale zmierza do przeciwstawienia się prowadzeniu egzekucji z określonego przedmiotu. Podstawy do wytoczenia powództwa o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji występują wówczas, gdy w toku zajęcia zostały naruszone prawa osoby trzeciej (np. dana rzecz jest własnością tej osoby), przy czym, co podkreśla się w piśmiennictwie, chodzi o naruszenie tego rodzaju, że doszło do zajęcia takiego składnika majątkowego, z którego wierzyciel nie ma prawa zaspokoić swojej wierzytelności. (por. O. Marcewicz Komentarz do art. 841 kpc, Lex).

Powód zasadnie wystąpił z żądaniem tego typu ochrony i uczynił to w przepisany terminie. Do dowiedzenia się przez powoda o naruszeniu jego prawa doszło z chwilą doręczenia mu zawiadomienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie J. B. o dokonanych zajęciach ruchomości, z przyczyn wskazanych wyżej nie można bowiem przyjąć, że wiedzę taką powód powziął wcześniej niż w dniu 24 lipca 2012. Rejestracja w Krajowym Rejestrze Sądowym danych dotyczących sposobu reprezentacji danego podmiotu należy do czynności o charakterze deklaratoryjnym (por. wyrok NSA z dnia 18 września 2008 w sprawie I OSK 333/08, LEX nr 516805). Nie przeczy temu ani powołany przez pozwanego przepis art. 1098 § 1 kc (przewidujący określoną w nim powinność), ani przepis art. 14 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 o Krajowym Rejestrze Sądowym (Komornik dokonujący zajęcia nie działał bowiem wobec Z. H. jako osoby wpisanej do KRS, tylko jako wobec dłużnika). Skoro zatem również wpis prokurenta do KRS ma charakter deklaratoryjny, a nie konstytutywny, to nie można uznać, że mimo nieujawnienia odwołania prokury w rejestrze nie została ona odwołana, a w dniu dokonania zajęcia Z. H. nie był już prokurentem uprawnionym do samodzielnej

reprezentacji powoda. Pozew wniesiony w dniu 23 sierpnia 2012 wniesiony został zatem z zachowaniem miesięcznego terminu, o jakim mowa w przepisie art. 841 § 3 kpc.

Powód wykazał też, że nabył sporne ruchomości od spółki(...)w E., skierowanie zatem do nich egzekucji naruszało jego prawa, niezależnie od tego, że - co było w sprawie niekwestionowane - mimo dwukrotnej ich sprzedaży nie doszło do zmiany miejsca położenia tych ruchomości, dodatkowo zachodziły niewątpliwe powiązania personalne pomiędzy dłużnikiem pozwanego a powodem. Odrębność prawna tych podmiotów, mimo dzielenia nieruchomości w W., stanowiącej i siedzibę powoda, i miejsce prowadzenia przedsiębiorstwa dłużnika pozwanego, każe jednak odróżniać prawa przysługujące każdemu z nich i zwolnić od egzekucji te, które nie stanowią własności dłużnika pozwanego.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na mocy art. 841 § 1 i 3 kpc, orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

Stosownie do wyrażonej w przepisie art. 98 kpc zasady odpowiedzialności za wynik procesu w punkcie drugim sentencji wyroku, w związku z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Sąd zasądził od przegrywającego sprawę pozwanego na rzecz wygrywającego ją powoda zwrot kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia jego praw obejmujących uiszczoną opłatę od pozwu (4.385 zł) oraz koszty zastępstwa procesowego (3.600 zł).